

Sjoerd Groenman

Filosoferen met beide benen op de grond

Als ik terugdenk aan hoe mijn studietijd (technisch gezien nog niet helemaal afgelopen) me heeft gevormd als *academica-to-be* en persoon, moet ik erkennen dat deze enorm veel invloed op mij gehad heeft, zowel op intellectueel, emotioneel als interpersoonlijk vlak. Toegegeven, ik heb dan ook een vrij bijzonder studieparcours doorlopen. Ik heb de kans gekregen om zowel in België, Nederland als in de Verenigde Staten te studeren en daardoor van uiteenlopende disciplines, academische omgevingen en culturen kunnen proeven.

Momenteel ben ik PhD-studente in *Feminist Studies* en geef ik, naast het schrijven van mijn doctoraat, les in vakken als feministische theorie, ethiek, politieke filosofie, en (*feminist science studies*). Mijn inter- of zelfs transdisciplinaire achtergrond in de Wijsbegeerte (BA en MA, Universiteit Antwerpen) en *Gender & Ethnicity Studies* (research MA, Universiteit Utrecht en University of California, Los Angeles) komt hierbij goed van pas!

Daarnaast heb ik nog een master in *Global Management Studies* (Antwerp Management School), die me de *tools* heeft gegeven om *summer schools* en interculturele projecten op te zetten – iets waar ik me, naast het schrijven van opiniestukken en activisme, in mijn vrije tijd mee bezighoud.

Kritisch getraind

Mijn hogere studies hebben mijn kijk op de wereld sterk beïnvloed. Doordat ik vaak ben verhuisd en geconfronteerd werd met verschillende (studie)culturen, heb ik redelijk wat uitdagingen moeten aangaan.

Zo was de overgang van mijn tijd aan het filosofiedepartement van de Universiteit Antwerpen naar het Engelstalige genderstudiesprogramma aan de Universiteit Utrecht in Nederland niet meteen vanzelfsprekend. Ik kwam van een erg traditionele (voormalig katholieke) universiteit – waarbij er een grote afstand was tussen het (grotendeels mannelijke) professorenkorps en de studenten – plots terecht in een meer vrije, en vooral meer interactieve studieomgeving terecht.

Ook de *switch* van disciplines vormde initieel een heuse uitdaging, al had ik enorm veel aan mijn sterk theoretisch onderbouwde filosofieopleiding. Men mag in Vlaanderen wel eens lacherig doen over filosofieopleidingen, omdat wijsgerig denken niet meteen als nuttig of maatschappelijk relevant beschouwd wordt – wat mijns inziens problematisch is, daar elke samenleving nood heeft aan een soort van denken dat niet louter en alleen gericht is op het utilitaire – maar er is geen enkele andere academische discipline die je zo traint in kritisch reflecteren en schrijven als filosofie. ▷

Aanpassingsvermogen

Ik merk wel dat ik tijdens mijn studieperiode, in Nederland en nu in de Verenigde Staten, een andere levensattitude heb ontwikkeld dan voorheen. Door het constante verhuizen en heen en weer reizen heb ik een sterk aanpassingsvermogen ontwikkeld. Ook moest ik uit mijn schulp kruipen. Uiteraard is mijn besef en waardering voor culturele verschillen door de jaren heen ook aangescherpt, zeker nu ik zelf lesgeef aan een zeer diverse studentenpopulatie in de Verenigde Staten.

Maar het zijn toch vooral de verschillen qua academische omgeving die mij de afgelopen twee jaar verrast hebben. De Amerikaanse, specifiek: de Californische academische cultuur verschilt namelijk sterk van de West-Europese. De administratie is er zo mogelijk nog kafkaïaanse dan in België, en de verhoudingen tussen PhD-studenten onderling is veel competitiever dan in België en Nederland. Daarnaast heeft de neoliberalisering van het hoger onderwijs zich veel sterker doorgezet in de Verenigde Staten dan bij ons. De studenten zien zichzelf echt als consumenten en ze gedragen zich daar ook naar, wat veelal tot conflicten over studieresultaten leidt – een fenomeen dat zich tijdens mijn studietijd in België amper voordeed.

Een ander issue waar ik op persoonlijk vlak nog steeds mee worstel en dat mijn huidige levensperspectief mede bepaalt, is het constante gevoel van thuisloosheid en verwarring over mijn eigen nationale identiteit. Ik kijk uiteraard nog steeds met een Vlaamse – ietwat ingetogen, timide – bril naar de wereld, maar voel me tegelijkertijd ook wel wat Nederlands en Ame-

rikaans, daar je toch altijd iets oppikt van de landen waarin je hebt gewoond. Zo ben ik meer en meer een *go-getter*, en heb ik de nogal vervelende neiging overgenomen om te allen tijde mijn ongezouten mening te uiten – maar dit zijn anderzijds ook zaken die me elke dag van pas komen.

Verrijkt

Naast tal van uitdagingen heeft mijn studietijd me uiteraard ook op positieve wijze gevormd: Het feit dat ik de kans heb gekregen om in verschillende landen te kunnen studeren, heeft mijn leven en innerlijke leefwereld enorm verrijkt. Ik heb de mogelijkheid gekregen om vrienden en collega's over de hele wereld te maken, verschillende levenswijzen te ontdekken, rond te kunnen reizen en te leren van al deze ervaringen. Ik sta hierdoor veel sterker in mijn schoenen, heb heel wat maturiteit en levenswijsheid aangekweekt en ben veel zelfreflexiever dan voorheen.

Mijn levensoriëntatie is in deze zin nu heel anders dan toen ik aan het hoger onderwijs begon. Ik besef nu – dankzij mijn ervaringen als lesgever en mentor – hoe belangrijk het is om er voor anderen te kunnen zijn en om moeite te doen anderen te leren begrijpen. Als docent kun je naar mijn mening écht het verschil maken in het leven van een student. Zelf leerde ik tijdens mijn tijd aan de Universiteit Utrecht een fantastische en gedreven mentor kennen, en deze mentor, professor Iris van der Tuin, staat me nog steeds met raad en daad bij – en het is deze generositeit die ik naar mijn studenten toe ook probeer uit te dragen.

Internationale carrière

Hoewel het klopt dat men ook in de academische wereld de dag van vandaag meer en meer z'n eigen weg moet zoeken, omdat de jobs ook daar niet voor het grijpen liggen, en de academische werkdruk in de VS bovendien erg hoog ligt, ben ik toch blij

dat ik de stap naar een internationale academische carrière

gezet heb. Intellectueel is het tot nu toe alvast een hele verrijking. Voorts ben ik dankbaar voor de opleiding(en) die ik tot nu toe genoten heb: Voor iemand met een passie voor humane wetenschappen, schrijven, en de politieke actualiteit, heeft mijn erg brede vooropleiding me niet alleen als denker en lesgever, maar ook vooral als mens gevormd. En dat heeft zich geresulteerd in een specifieke levenshouding. Het klinkt misschien als een cliché, maar mijn transcontinentale en interdisciplinaire educatie heeft me uiteindelijk niet alleen een aangescherpt kritische geest, creatief en oplossingszoekend denkvermogen, en heel wat communicatieve *tools* opgeleverd, maar heeft me ook doen inzien dat het leven toch vooral in het nu geleefd dient te worden. *Carpe diem* als het ware!

Uiteraard besef ik ook dat ik me in een luxepositie bevind – de klassieke westers-filosofische droom van wat de fenomenologe Sara Ahmed in *Queer Phenomenology* (2006) kritisch ‘*paperless philosophy*’ noemt, of een wijsgerig denken dat telkenmale ontkent gestoeld te zijn op een materiële realiteit, concrete arbeid, en historisch gezien manifeste exclusies en uit-

sluitingen, is niet meteen aan mij besteed: Als feministische filosofe-in-wording probeer ik bewust te blijven van de arbeid die de universitaire ivoren toren draaiende houdt en tracht ik de (mijns inziens nogal artificiële) scheiding tussen het academische en het politiek-activistische

sche te overbruggen door me in te zetten bij allerlei interculturele en feministische

organisaties in Vlaanderen. Zo geef ik mijn leven dus echt vorm aan de hand van mijn training in wijsbegeerte en genderstudies – waar, voornamelijk in deze laatstgenoemde discipline, het theoretische en het socio-politieke niet van elkaar gescheiden worden.

Intellectuele passie

Hoewel ik continu bezig ben met denken, schrijven en lesgeven, ben ik uiteindelijk bezig met wat ik graag doe: als lesgever en mentor anderen helpen hun intellectuele passies te ontdekken. Dat geeft enorm veel voldoening. Mijn brede vorming in de humane wetenschappen me echt gemaakt tot de persoon die ik nu vandaag ben, of toch ooit hoop te zijn: een inspirerende docente die – met haar twee voeten stevig op de grond – filosofeert en anderen het plezier van kritisch denken en het belang van intercultureel besef en respect tracht bij te brengen. <

*Evelien Geerts (1987) is PhD-studente in Feminist Studies (foci Philosophy & Feminist science studies and epistemology) aan de University of California, Santa Cruz (VS).
ucsc.academia.edu/EvelienGeerts*